

Sygn. akt **III AUa 2121/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Sawińska

Sędziowie: SSA Dorota Goss-Kokot

SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2016 r. w Poznaniu

sprawy **K. B.**

przeciwko **Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w P.**

o zwrot świadczenia

na skutek apelacji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 11 czerwca 2015 r. sygn. akt VIII U 10333/14

uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję i sprawę przekazuje pozwanemu organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

SSA Iwona Niewiadowska-Patzer	SSA Marta Sawińska	SSA Dorota Goss-Kokot
-------------------------------	--------------------	-----------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 października 2014 r. znak (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustalił względem K. B. nadpłatę renty rolniczej w okresach: 01.08.2001 r. – 31.12.2002 r. i 01.07.2005 r. – 30.04.2009 r. z powodu pobierania renty rolniczej okresowej i podleganiu innemu ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia. W ocenie organu rentowego K. B. pobierała w powyższych okresach świadczenie nienależne w łącznej kwocie 43.562,33 zł. Jednocześnie wezwano K. B. do zwrotu kwoty 26.035,32 zł za okres od dnia 1 maja 2006 r. do dnia 30 kwietnia 2009 r. w terminie 30 dni, przy czym odstąpiono od żądania zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w kwocie 17.527,01 zł.

Decyzją z dnia 9 października 2014 r. znak (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustalił względem K. B. nadpłatę zapomogi pieniężnej z powodu braku uprawnień na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2005 r. o zapomogach pieniężnych dla niektórych emerytów, rencistów, osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r. Uzasadniając wskazano, że nie przysługiwała K. B. renta rolnicza w miesiącu marcu

2007 r., stąd też pobrała ona świadczenie nienależne w kwocie 310 zł. Jednocześnie zobowiązano K. B. do zwrotu w/w kwoty w terminie 30 dni.

K. B. złożyła odwołanie od powyższych decyzji wnosząc o ich zmianę w całości poprzez stwierdzenie braku obowiązku zwrotu świadczenia, ewentualnie z ostrożności procesowej o korektę świadczenia do zwrotu.

Wyrokiem z dnia 11 czerwca 2015r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zmienił zaskarżone decyzje i stwierdził, że odwołująca K. B. nie ma obowiązku zwrotu kwoty 26035,32 zł za okres od dnia 1 maja 2006 roku do dnia 30 kwietnia 2009 roku pobranej tytułem renty rolniczej okresowej oraz nie ma obowiązku zwrotu kwoty 310 zł pobranej tytułem zapomogi pieniężnej.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Odwołująca K. B. urodziła się (...) Od dnia 1 stycznia 1986r. podlegała z mocy ustawy ubezpieczeniu społecznemu rolników z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego o powierzchni 9,48 ha.

Decyzją z dnia 12 października 1993 r. K. B. została przyznana renta inwalidzka rolnicza na okres od dnia 1 czerwca 1993 r. do dnia 16 września 1993 r. tj. na okres 3 miesięcy poprzedzających miesiąc zgłoszenia wniosku. Kolejnymi decyzjami pozwany przyznawał odwołującej okresowo prawo do dalszej renty rolniczej – ostatnio do dnia 30 kwietnia 2009 r. Decyzją z dnia 6 maja 2009 r. KRUS przyznał odwołującej na stałe prawo do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy. W treści każdej z decyzji pozwanego przyznającej prawo do renty rolniczej okresowej zawarto pouczenie o prawach i obowiązkach wynikających z faktu przyznania i pobierania świadczenia rentowego, w tym i co do tego, że utraci on prawo do pobierania tej renty w sytuacji objęcia innym, niż rolnicze, ubezpieczeniem społecznym (pkt 5) oraz co do obowiązku zawiadomienia organu rentowego o podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej (pkt 6 ppkt 2).

Odwołująca K. B. była zatrudniona w spółce PRODUKCJA – HANDEL – USŁUGI (...) sp. z o.o. w B. na podstawie umowy o pracę w okresach:

- 1) 02.07.2001 r. – 31.12.2002 r., w dziale Gospodarstwo (...) w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu,
- 2) 01.06.2005 r. – 31.05.2008 r. – w dziale Gospodarstwo (...) w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu,
- 3) 01.06.2008 r. – 04.07.2011 r. – w dziale Gospodarstwo (...) w wymiarze 1/1 etatu.

Odwołującej K. B. nikt nie wyjaśnił tego, jakie są konsekwencje zatrudnienia jej na umowę o pracę. Odwołująca dowiadywała się jednak w w/w zakładzie pracy czy może pracować mając przyznane prawo do renty rolniczej okresowej z tytułu niezdolności do pracy. Księgowy zadzwonił do KRUS i zapytał czy taka osoba jak odwołująca, może pracować i nie utraci z tego powodu prawa do renty rolniczej, uzyskując informację, że nie ma przeszkód w podjęciu przez takiego rencistę zatrudnienia.

W odpowiedzi na zapytanie pozwanego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w Z. – Wydział (...) i (...) poinformował, że K. B. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy o pracę w okresach: 02.07.2001 r. – 31.12.2002 r. oraz 01.06.2005 r. do 04.07.2011 r. W powyższych okresach odwołująca podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym.

Pozwany nie wydawał decyzji o wyłączeniu odwołującej z podlegania ubezpieczeniu w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Renta rolnicza pobrana z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w okresach 01.08.2001 r. – 31.12.2002 r. i 01.07.2005 r. – 30.04.2009 r. wyniosła kwotę 43.562,33 zł, z tego świadczenie pobrane w okresie od dnia 1 maja 2006

r. do dnia 30 kwietnia 2009 r. wyniosło kwotę 26.035,32 zł. Zapomoga pieniężna wypłacona z rentą w miesiącu marcu 2007r. wynosiła natomiast 310 zł.

Zaskarżoną decyzją organ rentowy zobowiązał odwołującą do zwrotu kwoty 26.035,32 zł jako nienależnie pobranej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy z uwagi na podjęcie zatrudnienia i podleganie z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Nadto drugą zaskarżoną decyzją organ rentowy zobowiązał odwołującą do zwrotu kwoty 310 zł jako nienależnie pobranej w marcu 2007 r. zapomogi pieniężnej z uwagi na brak prawa do renty rolniczej w tym okresie.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że spór w niniejszej sprawie dotyczył tego, czy zasadnie pozwany zobowiązał odwołującą do zwrotu jako świadczenia nienależnego renty rolniczej, z uwagi na równoczesne podleganie ubezpieczeniom społecznym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Nadto sporne było, czy zasadnie pozwany zobowiązał odwołującą do zwrotu pobranego świadczenia – zapomogi pieniężnej wypłaconej wraz z rentą w marcu 2007 r. z uwagi na brak prawa do renty rolniczej w tym okresie.

Poza sporem było to, iż odwołująca pobierała w w/w okresach rentę rolniczą okresową z tytułu niezdolności do pracy oraz zapomogę pieniężną w marcu 2007 r., jak również to, że była zatrudniona w tych okresach w oparciu o umowę o pracę oraz, że nie zawiadomiła pozwanego o fakcie podlegania ubezpieczeniom z tytułu zawartej z w/w zakładem pracy umowy o pracę,

Sąd Okręgowy powoływał następnie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, zgodnie z którym renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy była przyznawana jako renta stała, jeżeli całkowita niezdolność ubezpieczonego do pracy w gospodarstwie rolnym była trwała i nie orzeczono celowości przekwalifikowania zawodowego. W pozostałych przypadkach renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługiwała jako renta okresowa przez okres wskazany w decyzji Prezesa Kasy lub do czasu objęcia rencisty innym ubezpieczeniem społecznym. Treść tego przepisu została zmieniona z dniem 1 stycznia 2013 r. i to w ten sposób, że nie ma nim już zapisu o tym, że świadczenie przysługuje do czasu objęcia rencisty innym ubezpieczeniem społecznym.

Świadczenie w postaci zapomogi pieniężnej wypłaconej odwołującej w marcu 2007r., na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 2005 r. o zapomogach pieniężnych dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r., jako świadczenie uzależnione od posiadania prawa do renty rolniczej, podlega takim samym rygorom, jak renta rolnicza, a zatem ma do niego zastosowanie norma wyrażona w cytowanym art. 22 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników o przysługiwaniu prawa do niego do czasu objęcia innym ubezpieczeniem społecznym. Przy czym zgodnie z art. 22 ustawy, w sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Zdaniem Sądu Okręgowego treść przepisu art. 22 cyt. ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników – w brzmieniu obowiązującym w latach spornych 2006 – 2009 jest jednoznaczna: Nie można podlegając innemu ubezpieczeniu społecznemu, czyli np. w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, pobierać renty rolniczej okresowej z tytułu niezdolności do pracy. Nadto wysokość dochodów osiąganych z tytułu tego innego ubezpieczenia społecznego nie miała żadnego wpływu na kwestię wypłaty świadczenia rentowego. Istotne było bowiem w tym zakresie jedynie objęcie przez osobę pobierającą okresową rentę rolniczą innym ubezpieczeniem społecznym - innym niż ubezpieczenie społeczne rolników - co oznaczało, że brak było z tą chwilą podstaw do dalszej wypłaty tej renty na rzecz świadczeniobiorcy.

Sąd Okręgowy powoływał następnie treść art. 6 ust. 1 i art. 13 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wskazując, że K. B. realizując w latach 2006 – 2011 umowę o pracę zawartą ze spółką PRODUKCJA – HANDEL – USŁUGI (...) sp. z o.o. w B. była objęta innym ubezpieczeniem społecznym, tj. ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, wypadkowym, chorobowym, zdrowotnym w ramach składek uiszczanych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W konsekwencji wypłacana jej okresowa renta rolnicza była świadczeniem wypłacanym nienależnie.

Przesłankami do uznania wypłacanej odwołującej renty rolniczej w latach 2006 – 2009 za świadczenie nienależne było, zgodnie z przepisami zawartymi w art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 52 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, prawidłowe pouczenie o tym, że w razie objęcia innym - niż rolnicze - ubezpieczeniem społecznym brak będzie z tą chwilą podstaw do dalszej wypłaty renty rolniczej okresowej. Organ rentowy winien był również stosownie do cytowanych wyżej przepisów pouczyć również o obowiązku zawiadomienia go w razie takiego objęcia innym - niż rolnicze - ubezpieczeniem społecznym. Konsekwencją braku pouczenia jest niemożność nałożenia obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia.

Sąd Okręgowy uznał, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z brakiem prawidłowego pouczenia. Pouczenia zawarte w decyzjach organu rentowego przyznających odwołującej świadczenie zawierały stwierdzenie, że prawo do okresowej renty rolniczej przysługuje do czasu objęcia rencisty innym ubezpieczeniem społecznym. W ocenie Sądu Okręgowego sformułowanie „objęcie innym ubezpieczeniem społecznym” nie jest zrozumiałe dla zwykłego świadczeniobiorcy, nie posiadającego wiedzy z zakresu ubezpieczeń społecznych i nie znającego nomenklatury charakterystycznej dla prawa ubezpieczeń społecznych. Świadczeniobiorca taki ma prawo być nieświadomym tego, że podjęcie pracy na podstawie umowy o pracę rodzi skutek w postaci objęcia innym niż rolnicze ubezpieczeniem społecznym. Takie pouczenie nie odpowiada standardom (jasne, zrozumiałe, wyczerpujące), jakie powinno spełniać pouczenie zawarte w decyzjach organu rentowego, z których wywodzi on skutek w postaci obowiązku zwrotu świadczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że wprawdzie odwołująca w okresie spornym pobrała nienależne świadczenie, jednakże nie była prawidłowo pouczona o okolicznościach skutkujących utratą prawa do okresowej renty rolniczej.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku złożył organ rentowy, zarzucając naruszenie przepisów: art. 22 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (w brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2012r.), art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20.05.2005r. o zapomogdzie pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007r. oraz art. 138 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a także zarzucając sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W uzasadnieniu organ rentowy argumentował, że ustalenia Sądu dotyczące braku prawidłowego pouczenia odwołującej o okolicznościach powodujących utratę prawa do okresowej renty rolniczej i zapomogi – są sprzeczne ze zgromadzonymi w aktach sprawy dokumentami, bowiem w decyzjach, które otrzymywała odwołująca były zawarte stosowne pouczenia i nie można uznać, że były to pouczenia mające charakter abstrakcyjny.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W odpowiedzi na apelację organu rentowego odwołująca wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji oraz przekazaniem sprawy do rozpoznania organowi rentowemu zgodnie z art. 477^{14a} k.p.c. z uwagi na fakt, że organ rentowy nie dokonał pełnych ustaleń istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Kwestią sporną - jak wynika z treści zaskarżonych decyzji ZUS i odwołania K. B. - było ustalenie, czy odwołująca jest zobowiązana do zwrotu jako świadczenia nienależnego renty rolniczej, z uwagi na równoczesne podleganie ubezpieczeniom społecznym w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych z tytułu zatrudnienia. Okres, za jaki odwołująca została zobowiązana do zwrotu nienależnego świadczenia rentowego obejmował okres od dnia 1 maja 2006 r. do

dnia 30 kwietnia 2009 r. Nadto sporne było, czy zasadnie pozwany zobowiązał odwołującą do zwrotu pobranego świadczenia – zapomogi pieniężnej wypłaconej wraz z rentą w marcu 2007 r. z uwagi na brak prawa do renty rolniczej w tym okresie.

W pierwszej kolejności należało zatem ustalić czy świadczenie w postaci renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy (a w konsekwencji także zapomogi pieniężnej) zostało przez odwołującą pobrane nienależnie – w rozumieniu art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w zw. z art. 52 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz art. 22 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2005 r. o zapomogdzie pieniężnej dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenie przedemerytalne albo zasiłek przedemerytalny w 2007 r. (Dz.U. z 2005r., nr 102, poz. 852), a jeśli tak, to za jaki okres.

Przypomnieć należy, że stosownie do art. 138 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - za nienależnie pobrane świadczenia uważa się: świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczone o braku prawa do ich pobierania (1); świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia (2).

Istotne jest także, że nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach - za okres dłuższy niż 3 lata, o czym stanowi art. 138 ust. 4 cyt. ustawy.

Organ rentowy w zaskarżonej decyzji ustalił względem K. B. nadpłatę renty rolniczej w okresach: od 1 sierpnia 2001 r. do 31 grudnia 2002 r. i od 1 lipca 2005 r. do 30 kwietnia 2009 r. oraz zobowiązał odwołującą do zwrotu kwoty 26.035,32 zł za okres od dnia 1 maja 2006 r. do dnia 30 kwietnia 2009 r. z powodu pobierania renty rolniczej okresowej i podlegania innemu ubezpieczeniu z tytułu zatrudnienia. Jednocześnie KRUS ustalił względem K. B. nadpłatę zapomogi pieniężnej. Bezsporne było bowiem, że K. B. była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych z tytułu umowy o pracę w okresach: 02.07.2001 r. – 31.12.2002 r. oraz 01.06.2005 r. do 04.07.2011 r. i w tych okresach podlegała ubezpieczeniu społecznym w ZUS.

Sąd Okręgowy dzielając ustalenia organu rentowego uznał, że odwołująca pobrała nienależne świadczenie w okresie od 1 maja 2006 r. do 30 kwietnia 2009 r., bowiem realizując w latach 2006 – 2011 umowę o pracę zawartą ze spółką PRODUKCJA – HANDEL – USŁUGI (...) sp. z o.o. w B. była objęta ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym, wypadkowym, chorobowym i zdrowotnym w ZUS. W konsekwencji wypłacana jej okresowa renta rolnicza była świadczeniem wypłacanym nienależnie. Jednocześnie - odmiennie aniżeli organ rentowy - Sąd Okręgowy uznał, że odwołująca nie była prawidłowo pouczone o okolicznościach skutkujących utratą prawa do okresowej renty rolniczej, a tym samym nie ma obowiązku zwrotu pobranej renty rolniczej w kwocie 26.035,32 zł za okres od dnia 1 maja 2006r. do dnia 30 kwietnia 2009r.

W przedmiotowej sprawie zabrakło jednakże ustaleń w zakresie uzasadnienia okresu, za jaki odwołująca pobrała nienależne świadczenia – w szczególności organ rentowy nie wykazał, dlaczego odwołująca została zobowiązana do zwrotu pobranej renty rolniczej do 30 kwietnia 2009r., skoro w aktach rentowych znajdują się kolejne decyzje wskazujące na dalsze przyznanie odwołującej prawa do renty rolniczej po tej dacie – aż do 1.10.2014r. kiedy prawo do renty rolniczej zostało wstrzymane z uwagi na nabycie prawa do emerytury w ZUS, w sytuacji, gdy odwołująca była zatrudniona w (...) sp. z o. o. w B. na podstawie umowy o pracę do 3.07.2011r. Okoliczności tej pełnomocnik organu rentowego nie wyjaśnił w sposób jednoznaczny także na rozprawie apelacyjnej, wskazując jedynie, że data 30 kwietnia 2009r. wynikająca z decyzji KRUS jest związana z faktyczną wypłatą renty rolniczej do tego dnia, aczkolwiek wyjaśnienie takie w ocenie Sądu Apelacyjnego budzi wątpliwości w świetle dokumentów zawartych w aktach rentowych, jak choćby wniosku K. B. z 10 marca 2011r. o przekazywanie świadczeń rentowych z KRUS na

podany numer konta bankowego. Okoliczność ta winna zatem zostać jednoznacznie wyjaśniona przez organ rentowy – co do daty końcowej okresu, za jaki odwołująca pobrała rentę rolniczą jako świadczenie nienależne.

Dopiero ustalenie, że świadczenie rentowe zostało przez odwołującą pobrane nienależnie i za jaki okres, umożliwia ocenę, czy zaistniały okoliczności o których mowa w art. 138 ust. 4 ww. ustawy, tj. czy odwołująca zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących wstrzymanie wypłaty świadczenia. W takim bowiem wypadku organ rentowy nie może żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższy niż 12 miesięcy. W tym zakresie ocenie podlega treść dokumentów i wniosków składanych przez odwołującą w KRUS w okresie, kiedy pobierała rentę rolniczą.

Sąd Apelacyjny nie podzielił natomiast ustalenia Sądu Okręgowego, że odwołująca nie była prawidłowo pouczona o braku prawa do pobierania świadczeń w rozumieniu art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej. Zdaniem Sądu Odwoławczego rację ma apelujący organ rentowy, że odwołująca była prawidłowo pouczona o konieczności zawiadomienia organu rentowego o podjęciu zatrudnienia, a konsekwencji o okolicznościach skutkujących utratą prawa do okresowej renty rolniczej. W decyzjach KRUS, które otrzymała odwołująca dotyczących przyznanej renty rolniczej (m.in. decyzje zawarte w aktach rentowych na k. 143, 161, 196, 230, 257) w pkt 5 pouczenia była zawarta informacja, że osoba uprawniona do renty inwalidzkiej okresowej traci prawo do tego świadczenia z chwilą objęcia jej innym ubezpieczeniem społecznym, a w pkt 6 zawarto informację, że w celu ustalenia, czy nie zachodzą okoliczności powodujące zawieszenie lub zmniejszenie wysokości renty rolniczej, świadczeniobiorca został zobowiązany w ciągu 14 dni do zawiadomienia organu wypłacającego świadczenie m.in. o podjęciu zatrudnienia lub innej pracy zawodowej albo pozarolniczej działalności gospodarczej, jak też pełnieniu służby. Takie pouczenie należy uznać za prawidłowe, bowiem było to pouczenie wyczerpujące i konkretne, a odwołująca została pouczona o konieczności zawiadomienia organu rentowego o podjęciu zatrudnienia, celem ustalenia przez KRUS, czy zachodzą przesłanki powodujące zmniejszenie lub wstrzymanie prawa do świadczenia rentowego. W konsekwencji Sąd Apelacyjny uznał, że wymóg prawidłowego pouczenia w rozumieniu art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej został przez organ rentowy spełniony.

Podkreślić również należy, że w orzecznictwie od lat ugruntowany jest pogląd (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 2011 r., III Uz 17/11 i orzeczenia tam przywołane), że sąd nie działa w zastępstwie organu rentowego i choć samodzielnie oraz we własnym zakresie rozstrzyga wszelkie kwestie objęte treścią zaskarżonej decyzji, to jego rozstrzygnięcie odnosi się do tejże decyzji (art. 477 § 2, art. 477¹⁴ § 2 i art. 477^{14a} k.p.c.). Dokonywanie ustaleń w przedstawionym powyżej zakresie i ich oceny prawnej dopiero przed sądem drugiej instancji wykraczałoby poza granice zakreślone zaskarżoną decyzją, a strony pozbawiałoby prawa sądowej kontroli zapadłego orzeczenia.

Z powyższych względów, przyjmując, że kwestionowana decyzja nie uwzględnia opisanych wyżej istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 477^{14a} k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok oraz poprzedzające go decyzje i sprawę przekazał do rozpoznania organowi rentowemu do ponownego rozpoznania.

SSA Iwona Niewiadowska-Patzer	SSA Marta Sawińska	SSA Dorota Goss-Kokot
-------------------------------	--------------------	-----------------------